

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет

ПОЛІТОЛОГІЯ

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО НАПИСАННЯ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ (ДИПЛОМНОЇ) РОБОТИ

для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальності 052 «Політологія»

Київ 2022

УДК 32-027.21 (076.5)
П 504

Укладачі:

Хомерікі О.А. – доктор соціологічних наук, професор, зав. кафедри соціології та політології – вступ, розд. 1, 6, 8;

Прокопчук І.І. – канд. політ. наук, доц., доцент кафедри соціології та політології – розд. 2,3,4;

Гладких В.В. – філос. наук, доц., доцент кафедри соціології та політології – розд.7 ;

Грищенко Н.І. – старший викладач кафедри соціології та політології – розд 5, додаток А ;

Рецензент: Л.В. Чупрій – доктор політичних наук, професор кафедри соціології та політології факультету лінгвістики та соціальних комунікацій (Національний авіаційний університет)

П 504 Методичні рекомендації до написання кваліфікаційної (дипломної) роботи / уклад.:Хомерікі О.А., Прокопчук І.І., Гладких В.В., Грищенко Н.І. . – К.: НАУ, 2022. – 40 с.

Затверджено протоколом кафедри соціології та політології (протокол №18 від 08.12.2022 р.)

*Затверджено Науково-методично-редакційною радою
Національного авіаційного університету*

Для здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» спеціальності 052 «Політологія».

ЗМІСТ

	Вступ	4
1.	Загальні вимоги до написання кваліфікаційної роботи	4
2.	Етапи виконання кваліфікаційної роботи	5
3.	Зміст і структура кваліфікаційної роботи	6
4.	Оформлення кваліфікаційної роботи	14
5.	Анотація до кваліфікаційної роботи	20
6.	Захист кваліфікаційної роботи	21
7.	Оцінювання кваліфікаційної роботи	24
	Приклад програми емпіричного етапу дослідження	
8.		26
	Додатки:	
	Приклади оформлення списку	
A.	бібліографічних посилань використаних джерел	35

ВСТУП

Навчальними планами відповідних освітньо-професійних програм (ОПП) для освітнього ступеня (ОС) «бакалавр» передбачена підготовка та захист кваліфікаційної роботи (КР), 4-му року навчання (8 семестр). Дані рекомендації призначені для студентів Національного авіаційного університету (НАУ) напряму підготовки «Політологія» денної форми навчання. В методичних рекомендаціях наведено структура кваліфікаційної роботи, загальні вимоги до її змісту й оформлення, загальні правила написання, цитування, критерії оцінювання та вказівки щодо процедури захисту роботи на засіданні кафедри, зразки необхідних документів.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (КР)

КР здобувачів вищої освіти ОПП 052 Політологія є завершальним етапом навчання на рівні освіти бакалавр і є формою атестації випускників як підстави для присудження освітнього ступеня бакалавр з Політології. КР є :

- самостійною, науковою роботою студента.
- передбачає поглиблення, систематизацію теоретичних і практичних знань з політичної науки, закріплення й розвиток навичок самостійної роботи з науковою літературою, з використання дослідницьких методів для розв'язання завдань, що мають характер наукового пошуку.
- повинна продемонструвати набуття студентами належних знань, умінь, навичок й інших компетентностей достатніх для виконання професійних обов'язків: застосування критичного мислення до аналізу різноманітної інформації з первинних і вторинних джерел; володіння поняттєвим і аналітико-дослідницьким апаратом політології, застосування кількісних та якісних дослідницьких методів; застосування знань із загальної теорії політики до аналізу сучасних політичних процесів; використання новітніх технологій

для пошуку, обробки та презентації інформації; вміння формулювати власні висновки та рекомендації .

КР виконується під науково-організаційним супроводом наукового керівника. Наукового керівника КР студент обирає з урахуванням навантаження викладачів кафедри щодо керівництва студентськими роботами, або призначає керівник кафедри. Після цього на засіданні кафедри затверджують теми робіт і наукових керівників. Тема КР обирається із Переліку орієнтовних тем, які щорічно затверджуються на засіданні кафедри.

Зміна тем робіт можлива тільки через процедуру повторного рішення кафедри.

2. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Підготовка КР включає такі позиції.

1. Вибір теми.
2. Призначення керівника.
3. Обговорення структури КР з керівником та складання індивідуального плану підготовки КР.
4. Визначення предметної сфери, мети, завдань і концепції КР.
5. Систематизація та критичний аналіз літератури з обраної теми. Складання розгорнутого плану КР, узгодження його з керівником.
6. Вивчення емпіричних, статистичних матеріалів, їх аналіз (виходячи з проблеми дослідження).
7. Систематизація та узагальнення матеріалу як результат роботи над джерелами, виклад тексту КР.
8. Технічне оформлення тексту відповідно до вимог, що висувають до тексту КР, і здача його керівнику. Доопрацювання тексту згідно з рекомендаціями керівника.
9. Здача остаточного варіанта тексту КР керівнику.
10. Підготовка презентації до КР для її публічного захисту.
11. Підготовка відгуку керівником КР.
12. Подання завершеної роботи з письмовим відгуком керівника на кафедру (для проходження попереднього захисту) і завідувачу кафедри (для вирішення питання про допуск до захисту).
13. Проходження попереднього захисту на кафедрі.

14. Прийняття завідувачем кафедри рішення про допуск КР до захисту.
15. Подання електронного варіанту КР на кафедру для подальшої її перевірки на плагіат (припустимий мінімум – 80% оригінального тексту)
16. Подання роботи для рецензування та отримання зовнішньої рецензії (не від членів кафедри).
17. Підготовка до захисту (складання тексту та інших матеріалів для презентації роботи), вивчення відгуку керівника та зауважень рецензента).
18. Здача дипломної роботи до екзаменаційної комісії.
19. Захист дипломної роботи на засіданні екзаменаційної комісії.

3. ЗМІСТ І СТРУКТУРА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Робота та має містити:

- Титульну сторінку;
- Анотацію – двома мовами (українською та англійською), обсяг до 900 знаків (кожною з двох мов, включаючи пробіли),
- Ключові слова – українською та англійською мовами, 3-5 ключових слів.
- Зміст - *із посиланням на номери сторінок, де починаються відповідні розділи.*
- Вступ - *де мають бути чітко визначені об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження.*
- *Кілька розділів основної частини, де має бути викладений основний зміст роботи*
- Висновки до розділів та загальні висновки – *де мають бути сформульовані результати роботи, що мають відповідати поставленим завданням дослідження*
- Перелік використаних джерел - *оформлених у відповідності із вимогами (див. вимоги в Додатку)*
- Додатки – *за необхідності*

1. Титульний аркуш

На титульному аркуші слід зазначити (зразок див. у додатках):

- назва вищого навчального закладу;

- назва факультету;
- назва кафедри, де виконано роботу;
- освітній ступінь студента, що виконав роботу – «Бакалавр»;
- напрям підготовки - 052 «Політологія»;
- тема роботи;
- номер групи;
- прізвище, ім'я та по батькові автора роботи (повністю);
- прізвище, ініціали, посада й науковий ступінь керівника;
- прізвище, ініціали нормоконтролера;
- місце і рік виконання роботи.

2. Зміст

Служить для забезпечення швидкого пошуку потрібної складової роботи й повинен включати назви структурних компонентів КР, зокрема, вступу, розділів, підрозділів основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків із обов'язковим зазначенням номерів їх початкових сторінок.

Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх в іншому формулюванні, послідовності та співвідпорядкованості в порівнянні із заголовками в тексті не можна.

Заголовки однакових ступенів рубрикації необхідно розташовувати один під одним (по вертикалі). Заголовки кожного наступного ступеня зміщають на п'ять позицій вправо стосовно заголовків попереднього ступеня. Усі заголовки мають починати з великої літери без крапки в кінці (зразок див. у додатках).

3. Вступ

Вступ повинен бути чітким і аргументованим (5-6 сторінок). Його не слід перевантажувати загальними фразами.

У вступі:

- обґрунтовують вибір теми роботи, описують актуальність і суть досліджуваної теми;
- дають довідку про ступінь наукової розробки теми КР;
- формулюють мету й завдання роботи;

- визначають об'єкт і предмет дослідження;
- описують методи дослідження;
- зазначають теоретичне та практичне значення отриманих результатів
- елементи наукової новизни;
- наводяться данні апробації КР (опубліковані тези, статті, виступи на конференціях, форумах тощо);
- довідка про структуру роботи.

Актуальність теми дослідження – це обґрунтування вибору теми дослідження з точки зору її наукової та практичної значущості в даний час.

Довідка про ступінь наукової розробки теми дослідження – наводять прізвища вчених та тематику їх досліджень, що складають теоретичну базу КР.

Мета і завдання виконання КР. Формулювання мети роботи може бути подібним за змістом з назвою теми, проте цій назві має передувати дієслово: «*виявити*», «*визначити*», «*установити*», «*охарактеризувати*», але не «*проаналізувати*», «*синтезувати*», «*дослідити*», бо це згадка методу досягнення мети.

Цілей не може бути декілька, на відміну від завдань.

Завдання розкривають умови, за яких досягається мета КР. На основі сформульованих завдань вибудовується структура самої роботи, що відбита у змісті. Тобто, **завдання роботи повинні бути безпосередньо пов'язані, корелюватися зі змістом! Пунктів змісту може бути стільки ж або більше, ніж завдань, але не менше!**

Формулювання завдань зазвичай роблять у формі перерахування: «*вивчити ...*», «*описати ...*», «*встановити ...*», «*проаналізувати ...*».

Об'єктом дослідження є явище (процес), яке створює досліджувану автором проблемну ситуацію. **Предмет** дослідження є частиною об'єкта дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносять між собою як загальне і часткове.

Оскільки в об'єкті виділяють ту його частину, що служить предметом дослідження, то саме на нього і спрямована основна увага автора, саме предмет дослідження завжди визначає тему КР.

Наприклад:

Тема: «Модернізація українського суспільства у контексті сучасних цивілізаційних процесів»

Об'єктом дослідження є політична модернізація.

Предметом дослідження виступає процес політичної модернізації українського суспільства у зв'язках з іншими різновидами суспільних модернізацій, його зміст та особливості розвитку в умовах утвердження української державності, соціально-політичних відносин, національної свідомості та культури перехідного типу.

Мета дослідження - у контексті сучасних цивілізаційних процесів виявити закономірності, тенденції, пріоритетні цілі й особливості реформування українського суспільства, запропонувати політологічну концепцію соціально-політичного оновлення відповідно до характеру розвитку сучасної цивілізації і перехідного стану суспільного організму в Україні.

З огляду на мету поставлено такі **завдання**:

- визначити й систематизувати основні теоретико-методологічні підходи до проблеми модернізації суспільства, що сформувалися в зарубіжній та вітчизняній політології;

- запропонувати напрями створення моделі вдосконалення українського суспільства, адекватної його кризовому стану й сучасному виклику історії;

- дослідити у порівняльно-політологічному аспекті зміст, логіку і наслідки модернізаційних процесів у межах Заходу і Незаходу;

- показати місце України у загальносвітових зрушеннях модернізаційного характеру та означити шляхи використання сукупного досвіду якісного перетворення суспільства;

- визначити можливості політології, щодо вироблення концептів реформування суспільства, конкретних програм, спрямованих на ціннісне забезпечення реформ, на підвищення ефективності державного управління, розвиток особистості, позитивно-творчої, інноваційної політичної діяльності.

Методи дослідження у КР добирають відповідно до поставлених мети та завдань: найчастіше використовуваними методами є методи: аналізу, узагальнення, типологізації,

порівняння, систематизації та синтезу даних тощо; для аналізу вторинних соціологічних даних – інтерпретації та реінтерпритації даних соціологічних досліджень. Для проведення первинних соціологічних досліджень вказують методи збору даних.

Наукова новизна роботи. У КР новизна може зводитися до елементів новизни. Наприклад, введення в науковий обіг нових понять, використання нових теоретичних підходів чи методик або даних суміжних наук, самостійне емпіричне дослідження тощо. Характеризують ступінь новизни такими словами: *«вперше отримано», «доведено», «уточнено», «удосконалено», «дістало подальший розвиток»* тощо).

Теоретичне і практичне значення отриманих результатів. У роботі, що має теоретичне значення, наводять відомості про наукове використання результатів досліджень або рекомендації щодо їх використання, а в роботі, що має прикладне значення – відомості про практичне застосування отриманих результатів або рекомендації щодо їх використання.

Довідка про структуру роботи є обов'язковою частиною вступу: останнім абзацом у цій частині роботи повинен бути такий текст: «Робота складається із вступу, двох (трьох) розділів, висновків, списку джерел й додатків. У вступі сформульовано об'єкт, предмет, мета, завдання роботи, елементи наукової новизни, визначені методи, теоретичне і практичне значення роботи. У першому розділі дається аналіз ... Другий (третій) розділ присвячений ... У висновку сформульовано основні рекомендації подальшої роботою за темою. Список літератури містить 80 назв, 5 з них іноземних авторів. У додатках представлено розробки ...».

4. Розділи або основна частина

Основна частина має розкривати суть проблеми.

Основна частина КР структурується у розділи та підрозділи і може складатися з двох-трьох розділів з підрозділами. Назви розділів та підрозділів мають послідовно розкривати структуру дослідження. Кожен із розділів, як правило, розкриває одне або декілька завдань роботи.

Основна частина поділяється на рівномірні за обсягом розділи.

Основна частина повинна мати теоретичну і емпіричну складові.

Перший розділ є теоретико-методологічний і висвітлює:

- теоретично і методологічно значущі теорії, наукові парадигми;
- критичний аналіз наукової літератури, окреслюють основні етапи розвитку наукової думки за даною проблемою. Стисло та критично висвітлюючи здобутки попередників, слід визначити ті питання, що залишили невирішеними і визначити своє місце у розв'язанні проблеми.
- давати визначення й інтерпретувати поняття, що розкривають предмет дослідження (особливо терміни та / або поняття неоднозначні або спірні).

Другий розділ:

- має відповідати головній меті роботи, а його назва змістовно корелювати із назвою КР ;
- аналізувати предмет дослідження відповідно до поставлених завдань;
- систематизувати і узагальнювати наукові, теоретичні, дослідницькі, статистичні, за потребою вторинні соціологічні та інші матеріали для розкриття, підкріплення та доказовості основних, вирішальних ідей, положень КР;
- обґрунтовується авторська позиція.

Третій розділ – практична (емпірична) частина КР.

У практичній (емпіричній) частині наводять:

1) для **вторинного аналізу** – опис та аналіз результатів соціологічного дослідження із зазначенням дослідницької інституції, соціологічні результати якої використані в КР, рік проведення дослідження, характеристика й особливості вибіркової сукупності;

2) для **самостійного дослідження:**

- програма емпіричного соціологічного дослідження;
- вибіркова сукупність для кількісних методик збору інформації має бути не менше 400 осіб;
- узагальнення та інтерпретація отриманих результатів дослідження;
- висновки з дослідження, пропозиції та рекомендації автора КР.

Для самостійного дослідження - інструментарій (бланки інтерв'ю, зразки анкет, сценарії фокус-груп тощо) наводять в

додатках до КР. Додають також приклади заповнених анкет, розшифровки текстів інтерв'ю, листи щоденників спостережень тощо.

Орієнтовний обсяг розділів та співвідношення між ними має бути достатнім для розкриття змісту проблеми, що досліджується.

Всі розділи основної частини КР мають бути пропорційні за обсягом.

Кожен розділ починають з нової сторінки.

Всі розділи роботи повинні бути пов'язані між собою. Тому особливу увагу слід звертати на логічні переходи від одного розділу до другого і всередині розділу від питання до питання. Всі частини роботи мають доповнювати й поглиблювати одна одну.

Наприкінці кожного розділу формулюють короткі, чіткі та аргументовані висновки зі стислим викладенням наведених у розділі (підрозділах) результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від незначущих подробиць (ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1, ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2...). Орієнтовний обсяг висновків до розділу півсторінки.

При критичному аналізі наукової літератури з проблеми дослідження, здобувачу вищої освіти доцільно ретельно оформлювати конспектування та виписки для полегшення користування ними надалі. У виписках фіксувати головну думку і систему доказів автора джерела, статистичний і емпіричний матеріал з відповідними власними коментарями. Подібні зусилля полегшують подальшу роботу, роблять непотрібним повторне звернення до одного і того самого джерела інформації

Серед цитат обирають найбільш важливі і вагомі висловлювання, головні ідеї. Після будь-якого висловлювання, цитати, ідеї, статистичного чи емпіричного показника необхідне посилання на джерело, автора, дослідницьку інституцію. Тому слід одразу виписувати посилання за схемою: автор, назва, місце видання, видавництво, рік видання, номери сторінок, або ж адреса інтернет-сторінки, сайту тощо.

Особливу увагу варто приділити культурі цитування, тобто посиланням на використану літературу. Вони повинні супроводжувати всі цитати й ідеї, що автор КР використовує, за винятком тих ідей і висновків, що були зроблені ним самостійно.

Посилання ставиться в квадратних дужках відразу після прямої цитати або використаної загальної ідеї. Більш детально правила оформлення посилань надаємо в Розділі 4 цих методичних рекомендацій.

Додатки (за наявності) розміщуються після **Списку використаних джерел**. Всі матеріали досліджень (таблиці, схеми, графіки, малюнки тощо) мають мати назви та нумерацію, що використовуються у посиланнях в основному тексті роботи. Нумерація аркушів з додатками продовжує загальну нумерацію сторінок основного тексту роботи.

5. Висновки

Головною метою висновків є підбиття підсумків КР. Висновки повинні відповідати поставленим завданням та загальній меті КР (повинна бути кореляція між назвами розділів, завданнями і висновками). Кожному поставленому завданню має відповідати один або декілька пунктів загальних висновків. Висновки передбачають логічно, аргументовано та структуроване викладення головних результатів КР. Висновки формулюються у вигляді лаконічних положень, конкретних рекомендацій. Висновки виносяться на захист роботи. Загальний обсяг висновків орієнтовно дорівнює 5-7 сторінкам тексту.

6. Список бібліографічних посилань використаних джерел

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ це джерела, опрацьовані здобувачем вищої освіти під час написання роботи та на які зроблено посилання у КР. Список джерел дозволяє оцінити якість КР. Перевага має надаватися першоджерелам, джерелам в перекладі українською (за наявності), найновітнішим виданням та редакціям. Список використаних джерел орієнтовно має налічувати 70-80 робіт. Серед джерел мають бути монографії, фахові публікації, автореферати дисертацій, дисертації, матеріали науково-практичних конференцій, аналітичні записки та доповіді українських та зарубіжних науково-дослідних установ, міжнародних організацій, в залежності від проблеми можуть бути використані дані статистики, соціологічні дослідження.

У списку використаних джерел не менше 50% посилань має бути на видання, опубліковані за останні 10 років (на рік захисту).

7. Додатки

Додатки доцільно вводити, коли автор використовує відносно велику кількість громіздких таблиць, графіків, статистичного, довідкового та іншого матеріалу. У тексті роботи слід вміщувати посилання на інформацію, включену до додатків. Додатки наводять в довільній формі й порядку.

4. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

КР виконують в одному екземплярі.

КР має бути написана грамотною науковою, державною мовою, без стилістичних і логічних помилок. При оцінюванні роботи враховують грамотність та коректність використання спеціальної термінології.

Необхідний обсяг КР для ОС «бакалавр» 4-го року навчання становить **80 сторінок основного тексту**, без урахування титульної сторінки, змісту, переліку використаних джерел та додатків.

Виноски, посилання на різні джерела, примітки оформлюють у відповідності з існуючими правилами.

Якість КР підвищується, якщо вона містить ілюстративний матеріал (схеми, діаграми, таблиці тощо), який може бути розміщений як в основному тексті, так і в додатку до дослідження.

КР повинна мати усі необхідні підписи. Підписання здійснюють в такому порядку:

- студентом - автором роботи;
- консультантом з окремих розділів «Охорона праці» та «Охорона навколишнього середовища» (якщо такі були);
- відповідальним за нормоконтроль;
- керівником КР;
- завідувачем випускаючої кафедри.

За відсутності хоча б однієї з зазначених підписів КР до захисту не допускають!!!

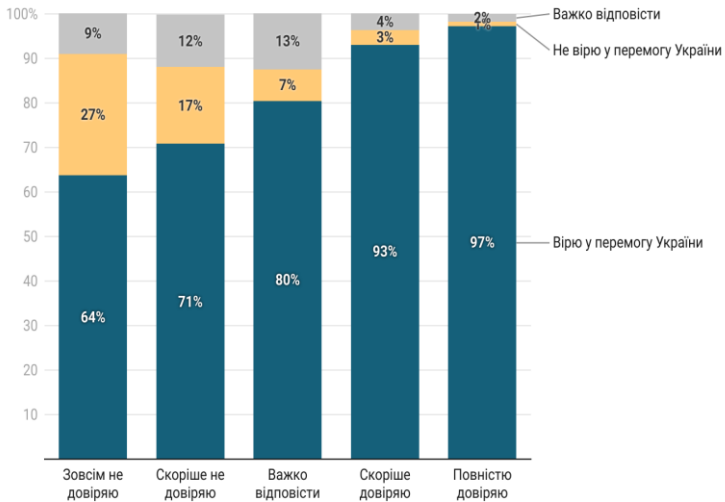
Робота повинна бути оформлена акуратно, з дотриманням таких вимог:

- текст розміщують на одній стороні аркушу білого паперу стандартного формату (А4);
- шрифт – Times New Roman, розмір – 14;
- інтервал – 1,5 (30 рядків на сторінці);
- поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, ліве – 2,5 см, праве – 1,5 см;
- заголовки розділів тексту («ЗМІСТ», «ГЛОСАРІЙ», «ВСТУП», «РОЗДІЛ», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ») слід починати з абзацного відступу і друкувати великими літерами, напівжирним шрифтом, не підкреслюючи, без крапки в кінці, вирівнювати по центру сторінки (зразок наведено в додатках);
- заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів тексту слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, напівжирним шрифтом, не підкреслюючи, без крапки в кінці, вирівнювати по центру сторінки (зразок наведено в додатках);
- абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам (тобто відступ – 1,25 см);
- якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовок розділу не допускають;
- не допускають розміщення назви розділу, підрозділу, а також пункту й підпункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено менше ніж два рядки тексту;
- кожен розділ, підрозділ починають з нової сторінки, відстань між підрозділами, між заголовком і текстом має становити один рядок;
- розділи роботи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення суті тексту і позначати арабськими цифрами без крапки, наприклад, 1, 2, 3 і тощо;
- підрозділи повинні мати наскрізну нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. Після номера підрозділу крапку не ставлять, наприклад, 1.1, 1.2 тощо;

- довільні скорочення слів, крім загальноприйнятих (наприклад, США, ООН, ВІЛ/СНІД тощо) не допускають;
 - усі лінії, літери, цифри і знаки повинні бути однаково чорного кольору;
 - **у разі наявності додатків:**
 - кожен додаток має свій заголовок і починають з нової сторінки, їх кількість не обмежують;
 - додатки позначають великими літерами української абетки (за винятком літер Г, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад, «Додаток А»;
 - нумерація сторінок КР, на яких розміщені додатки, не проводиться;
 - **у разі використання ілюстрацій** (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки):
 - ілюстрації слід розміщувати у роботі безпосередньо після тексту, де вони згадують вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання у КР - (рис. 3.1);
 - якщо ілюстрації створені не автором роботи, необхідно при їх поданні дотримуватись вимог чинного законодавства про авторські права (посилання на джерело інформації);
 - ілюстрації можуть мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією наводять пояснювальні дані. Ілюстрацію позначають словом рисунок - «Рис. 3.1», яку разом з назвою розміщують після пояснювальних даних, наприклад, «Рис. 3.1 – Схема розміщення»;
 - ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу. Номер ілюстрації складають з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, рисунок 3.2 – другий рисунок третього розділу.
- Приклад:*

Чи вірите Ви у перемогу України у війні проти Росії?

Розподіл за рівнем довіри до Президента України

Опитування проведене соціологічною службою Центру Разумкова спільно з Фондом «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва з 5 по 12 серпня 2022 року на території, що контролюється урядом України та на яких не ведуться бойові дії. Опитано 2024 респондентів віком від 18 років. Теоретична похибка вибірки не перевищує 2,3%. Разом з тим, додаткові систематичні відхилення вибірки можуть бути зумовлені наслідками російської агресії, зокрема, вимушеною евакуацією мільйонів громадян.

Джерело: DIF, Razumkov Centre • Створено за допомогою Datawrapper

Рис. 3.1. Опитування проведено Центром Разумкова спільно з Фондом Демократичні ініціативи, 2022 р.

- у разі використання таблиць слід враховувати, що:
 - таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті звіту (табл. 5.2.1);
 - таблиці слід нумерувати арабськими цифрами наскрізною нумерацією в межах розділу. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу;
 - таблиця може мати назву, яку друкують малими

літерами (крім першої великої) і вміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці. **Наприкінці заголовка і підзаголовків таблиць крапки не ставлять!;**

- при поділі таблиці на частини, слово «Таблиця» вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: «Продовження таблиці ___» із значенням номера таблиці;

Приклад:

Таблиця 5.2.1

Назва таблиці

--	--	--

– у разі використання приміток (примітки вміщують у КР за необхідності пояснення змісту тексту, таблиці або ілюстрації):

- примітки розташовують безпосередньо після тексту, таблиці, ілюстрації, яких вони стосуються. Слово «Примітка» друкують з великої літери з абзацного відступу, не підкреслюють, після слова «Примітка» ставлять двокрапку і з великої літери в тому ж рядку подають текст примітки. Наприклад:

«Примітка: Дані дослідження «Ваша думка – листопад 2022 р.», яке проводилося Центром «Соціальний моніторинг»;

- декілька приміток нумерують послідовно арабськими цифрами з крапкою. Після слова «Примітки» ставлять двокрапку і з нового рядка з абзацу після номера примітки з великої літери подають текст примітки. «Наприклад,

Примітки:

1. _____
2. _____».

Нумерація сторінок роботи. Сторінки КР нумерують арабськими цифрами наскрізною нумерацією по всьому тексту, включаючи додатки. Номер сторінки проставляють у правому куті нижньої частини сторінки без слова сторінка і розділових знаків.

Номери сторінок проставляють, починаючи із сторінки з заголовком «ЗМІСТ».

КР повинна бути ретельно відредагована, цитати і цифровий матеріал звірені з джерелами.

При посилянні на ілюстрацію вказують: «Рисунок 1.2», на таблицю – у «Таблиці 1.3».

Числа та знаки у тексті. Великі круглі числа (тисячі, мільйони, мільярди) зручніше писати у вигляді поєднання цифр із скороченням тис., млн., млрд., наприклад, 6 тис., 12 млн., 14 млрд.

Знак №, §, %, С у тексті може стояти тільки біля цифри. Якщо такий знак застосований без поєднання з числом у цифровій формі, то його замінюють словом.

Перелік використаних джерел

До списку літератури включають всі джерела, що згадують в тексті КР, а також ті, на які автор спирається в ході її написання. Бібліографічний опис має відповідати певним вимогам (дивись в додатках).

Список використаних джерел формують за алфавітом. Спочатку наводять нормативно-правові акти (закони, укази, постанови тощо), потім – наукова література (монографії, дисертації тощо), після цього – газетні й журнальні статті, і наприкінці – назви сайтів, інформація з яких була використана в КР, та видання іноземними мовами.

При формуванні списку літератури спочатку вказують прізвище автора (авторів), потім – назва книги, місце видання, видавництво й рік видання. (зразки вимог ДАК України до бібліографічного опису і списку джерел подано у додатках). Різні праці одного автора розміщують в хронологічному порядку; за наявності декількох праць одного і того ж року – в алфавітному порядку.

Посилання на джерела слід наводити в тексті у квадратних дужках. Якщо автора немає, то перше слово назви джерела.

Бібліографічні відомості необхідно подавати наприкінці роботи в розділі «**Перелік використаних джерел**».

Завершують оформлення КР **брошуванням**, яке виконують в такій послідовності:

- титульний аркуш;
- зміст;

- вступ;
- розділи;
- висновки;
- список літератури;
- додатки.

Ілюстративний матеріал до КР може бути розміщений як у тексті, так і в додатку, обсяг якого не повинен перевищувати обсяг самої КР.

Під час написання та оформлення КР *слід уникати всього того, що знижує її науково-теоретичний рівень унаслідок:*

- неактуальності обраної теми;
- описового (не аналітичного) характеру викладу;
- відсутності узагальнень, висновків, рекомендацій;
- застарілого фактологічного матеріалу;
- слабкої аргументації основних положень, порушення логіки викладу;
- ненаукового стилю і мови (публіцистичного, побутового, розмовного);
- відхилення від теми;
- порушення стандартів написання та оформлення;
- відсутності обов'язкових структурних елементів;
- неправильного оформлення довідкового апарату, зокрема підрядкових виносок, стилістичних помилок, невиправлених друкарських помилок.

Друкарські помилки, описки і графічні неточності, виявлені в процесі виконання, дозволено виправляти стиранням або закрашуванням білою фарбою (коректором) і нанесенням на тому ж місці виправленого тексту (графіка) чорним чорнилом рукописним способом, але не більше двох на сторінку.

Низька культура виконання і оформлення роботи негативно впливає на оцінку роботи рецензентами та Державної атестаційної комісії України.

5. АНОТАЦІЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (У ВИГЛЯДІ ПРЕЗЕНТАЦІЇ)

КР супроводжується анотацією. Вона повинна містити таку інформацію:

- тему дослідження;
- об'єкт і предмет дослідження;
- мету та завдання дослідження;
- основні методи дослідження;
- основні тези з кожного розділу, що дають загальну уяву про зміст КР (рекомендовано – таблиці, графіки, рисунки, діаграми тощо);
- основні висновки КР.

Слайди презентації мають включати читабельний, чіткий, лаконічний, послідовний за своїм викладом текст, тези, що ілюструють основні положення кожного структурного компонента роботи.

Не слід перевантажувати слайди презентації картинками, малюнками, що не стосуються змісту теми КР!

Не слід обирати для фону слайдів темні кольори!

Не слід перевантажувати слайд суцільним, об'ємним за кількістю інформації текстом – лише як «вижимку», факт!

Анотації-презентації для публічного захисту курсової повинні включати 20-30 слайдів і готують в 3-5 екземплярах для роздачі членам кафедри.

6. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Дипломну роботу (анотація та остаточний текст роботи) здають керівнику для перевірки та рецензування за два тижні до запланованого захисту КР.

Після завершення остаточного варіанта КР керівник пише на неї відгук, в якому оцінює ступінь самостійності в дослідницькій діяльності автора, елементи наукової новизни, обґрунтованість висновків, відзначає відповідність опрацьованої науково-дослідної літератури з обраної теми, наявність оригінальних елементів теоретичного та емпіричного характеру, апробацію роботи, практичну спрямованість роботи, інші переваги і недоліки КР.

Завершена роботи з письмовим відгуком керівника подають на кафедру для проходження попереднього захисту і завідувачу кафедри для вирішення питання про допуск до захисту.

По завершенні попереднього захисту КР на кафедрі та позитивного рішення про допуск до захисту праця подається на рецензування.

6.1. Рецензування робіт

Рецензія – це критичний відгук на КР, що надає висококваліфікований спеціаліст науково-дослідних установ, аналітичних центрів, науково-педагогічний працівник вищих навчальних закладів та містить оцінку КР. Рецензент після проведення ретельного аналізу роботи складає рецензію за встановленою формою з обов'язковим висвітленням таких питань:

- відповідність змісту роботи темі і завданню КР (відповідність теми роботи фактичному об'єкту роботи);
- актуальність обраної теми;
- стиль написання, відповідність оформлення до вимог діючих стандартів;
- якість виконання тексту роботи та ілюстративного матеріалу, відповідність вимогам державних стандартів;
- виявлені недоліки (пам'ятка рецензенту КР у додатках) .

Заключним етапом написання рецензіє є зазначення мотивованої оцінки КР (диплому) за 100-бальною, національною і шкалою ECTS (наприклад, 90/Відмінно/А), відповідно до рейтингової системи оцінювання, а також висновок щодо можливості присвоєння студенту кваліфікації фахівця певного освітнього ступеня за даним напрямом (спеціальністю) чи спеціалізацією відповідно до Національного класифікатора України «Класифікатор професій ДК 003:2010».

Негативна оцінка рецензента не є підставою для відхилення КР (диплому) від захисту!!!

Не пізніше, ніж за десять днів до захисту, рецензована КР подають на кафедру. Студент знайомиться з відгуком керівника та рецензією до захисту. Захист робіт проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії за участі наукового керівника та студентів.

Процедура захисту роботи:

- повідомлення студента про зміст роботи (7–10 хв.);
- питання членів ДЕК до автора і відповіді на них;
- виступ наукового керівника;

- виступи присутніх на захисті (обговорення);
- заключне слово студента (2–3хв.).

Під час захисту особливо важливо, щоб мова доповідача була чіткою, граматично точною, розбірливою та переконливою. Мовлення доповідача повинне бути не тільки ясным та впевненим, але й виразним, і це залежить від темпу, гучності та інтонації. Якщо говорити поспішно, квапливо, проковтуючи закінчення слів чи, навпаки, дуже тихо та нерозбірливо, то якість виступу від цього погіршується. Спокійна манера викладення завжди імponує слухачам. Відповіді на запитання повинні бути стислими, чіткими та добре аргументованими. Уміння чітко відповідати на запитання є очевидною перевагою студента, який претендує на високу оцінку. Якщо можливі посилання на текст КР, в такому разі їх треба обов'язково робити.

Критеріями оцінювання роботи є:

- творчий підхід до розкриття обраної теми;
- відповідність матеріалу дослідження поставленим цілям і завданням та повнота розкриття матеріалу;
- адекватне використання категоріально-понятійного апарату політичної науки;
- наявність у тексті роботи прикладів, що підтверджують основні ідеї дослідження;
- використання найновішого фактологічного і статистичного матеріалу;
- наявність вторинного аналізу проведених авторитетними дослідницькими інституціями соціологічних досліджень та/або первинний аналіз самостійно добутих студентами даних (за винятком робіт суто теоретичного спрямування);
- наявність висновків, зроблених студентом за результатами роботи;
- дотримання вимог структури КР;
- грамотність, логічність у викладенні матеріалу,
- науковий стиль;
- якість оформлення;
- логіка і простота викладення основних результатів КР під час захисту;

- аргументованість і точність відповідей на запитання і критичні зауваження під час захисту;
- оцінка роботи, надана у відгуку наукового керівника і зовнішній рецензії.

Оцінки дипломної роботи виносять члени екзаменаційної комісії на її закритому засіданні. Оголошують оцінки в день захисту, після оформлення протоколу засідання комісії.

Якщо захист кваліфікаційної роботи визнається екзаменаційною комісією незадовільним, студент може після відповідного доопрацювання захищати її наступного року повторно.

Студента допускають до повторного захисту протягом трьох років після закінчення основного курсу. У випадку закінчення цього терміну студенту видають довідку про те, що він прослухав курс в університеті за визначений термін, указують дисципліни, з яких він склав іспити, але права одержання диплома він позбавлений.

7. ОЦІНЮВАННЯ КР

Кожна КР з урахуванням її змісту оцінюють за 100-бальною шкалою. Вона повинна бути написана і подана на кафедру у визначені кафедрою терміни. Несвоєчасна її подача прирівнюється до неявки на захист. Студентам, які не подали без поважної причини КР у строки, ставиться незадовільна оцінка. Студент, який вчасно здав, проте не захистив її своєчасно, вважають таким, що має академічну заборгованість.

Таблиця 3

Оцінювання КР за конкретними складовими її виконання, в балах

Критерії оцінювання дипломної роботи	Рівень відповідності, у балах		
	Повністю	Частково	Не відповідає
1	2	3	4
Зміст роботи відповідає зазначеній темі, меті та завданням дослідження	7	1-6	0

В основній частині розкрито поставлені у вступі завдання	8	1-7	0
Самостійність виконання роботи	7	1-6	0
Робота відповідає вимогам до структури КР	5	2-4	0-1
Терміни вживають коректно	5	1-4	0
Наявність емпіричної ілюстрації ідей дослідження	5	1-4	0
Використання сучасного фактологічного та статистичного матеріалу	6	1-5	0
Наявність висновків, зроблених студентом за результатами аналізу наукової літератури та емпіричного матеріалу	6	1-5	0
Актуальність	3	1-2	0
Практична значущість	3	1-2	0
Оформлення, у т.ч. списку літератури	5	1-4	0
Обґрунтованість вступу	3	1-2	0
Логіка викладу	5	1-4	0
Коректність висновків	6	1-5	0
Дотримання наукового стилю мовлення	4	1-3	0
Грамотність	4	1-3	0
Аргументованість, точність відповідей на запитання під час захисту	7	1-6	0
Якість презентації результатів КР	5	1-4	0

Таблиця 4

Відповідність підсумкових семестрових рейтингових оцінок у балах оцінкам за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82–89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75–81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67–74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60–66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35–59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1–34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

8. Програма емпіричного етапу соціологічного дослідження на тему

**«ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ КИЄВА:
ДУМКИ МЕШКАНЦІВ»**

Проблемна ситуація. На сьогоднішній день у Києві послугами громадського транспорту користується велика частка населення. Міська

адміністрація прагне заохочувати надання якісних послуг пасажирських перевезень, бо це є однією з ознак сучасних стандартів образу життя городян України. В медійному просторі Києва поширюють думки споживачів транспортних послуг про їх як низьку якість, так і високу вартість проїзду. Звісно, власники транспортних підприємств теж виказують свою, як правило, протилежну позицію. Отже, дискусія поміж осіб, перш за все юридичних, які ці послуги надають та, відповідно осіб фізичних, які їх споживають, є перманентною скрізь, бо їх інтереси завжди протилежні.

Наукова проблема дослідження. Ознакою цивілізованого способу розв'язання соціально-економічного конфлікту є звернення до експертів. Вони озброюють додатковими фактами та аргументами кожную сторону конфлікту (виробників та споживачів, поточних управлінців та їх опонентів, а також журналістів тощо). У випадку теми «Громадський транспорт Києва: думки мешканців» замовником дослідження може виступити кожна згадана сторона, за умови спроможності оплатити витрати дослідників. Висновки проекту надають два різновиду рекомендацій: прикладний для замовника у напрямку зниження ризиків його діяльності, оптимізації витрат без суттєвих втрат якості послуг; для самих дослідників – фундаментальний, бо обґрунтує використання надалі того соціологічного підходу, що аргументовано постає як адекватний для отримання висновків не тільки нових, але ще релевантних згідно із актуальним викликом часу. Тобто наукова проблема – це суперечності згаданих підходів стосовно дослідження ставлення мешканців Києва до властивостей громадського транспорту на ґрунті їх різних наукових потенціалів: евристичного, аналітичного, емпіричного тощо.

Мета дослідження: визначити основні параметри сприйняття мешканцями Києва іміджу громадського транспорту.

Завдання дослідження:

1. визначити частоту користування мешканцями Києва окремими видами громадського транспорту;
2. з'ясувати критерії вибору певного виду громадського транспорту;
3. оцінити якість обслуговування кожного виду громадського транспорту;
4. визначити сприйняття мешканцями Києва відповідності ціни за проїзд якості обслуговування у кожному з видів громадського транспорту.
5. проаналізувати залежність сприйняття іміджу громадського транспорту від матеріального стану, місця проживання та маршрутів респондентів.

Об'єкт дослідження: мешканці Києва віком від 18 років.

Предмет дослідження: фактори, що впливають на сприйняття іміджу громадського транспорту серед мешканців Києва.

Теоретична інтерпретація понять. Інтерпретація – це тлумачення, роз’яснення значення (змісту, сутності), то завдання інтерпретації полягає у визначенні теоретичного способу розкриття і встановлення значення, сутності наукового факту, положення, принципу, теорії, закону.

Застосуємо наведене до деяких понять даного проекту.

Громадський транспорт – мережа пасажирського транспорту, яка обслуговує широкий загал на протигагу приватному транспорту з точки зору підходу системному.

Якість надання послуг громадського транспорту – сукупність найбільш істотних їх властивостей (критеріїв), що обумовлюють ступінь придатності й можливості цих послуг до задоволення певних потреб у відповідності до їх призначення – підхід функціональний.

Відповідність вартості та якості послуг громадського транспорту – суб’єктивна думка споживача виражена в оцінці обґрунтованості сплати певної грошової суми за придбання послуги – підхід ситуаційний.

Емпірична інтерпретація інших понять. Головним завданням емпіричної інтерпретації є поступове зведення складних теоретичних понять, якими оперує соціолог і які найчастіше не сприймаються респондентами через свою складність, до відносно простих емпіричних характеристик, що відображають його сутність і можуть бути задіяні для збирання первинних соціологічних даних.

Застосуємо наведене до деяких понять даного проекту.

Громадським транспортом у Києві є: автобус, тролейбус, метро, трамвай, міська електричка, маршрутне таксі, фунікулер.

Якість надання послуг громадського транспорту складають з таких індикаторів: інтервал руху транспорту, відстань між зупинками, рівень комфорту пасажирів, рівень безпеки пасажирів, рівень культури водіїв, санітарний стан салону, технічний стан транспорту.

Думки з приводу відповідності вартості та якості послуг громадського транспорту перебувають у діапазоні між низька якість, ціну треба знизити та висока якість, ціну можна підвищити.

Гіпотези дослідження можуть бути як очевидними, так і навпаки, але перевірка їх відбувається на підставі статистичних величин.

Задоволеність мешканців Києва відповідністю вартості та якості послуг громадського транспорту залежить від рівня фінансового становища респондентів.

Задоволеність якістю обслуговування відрізняють залежно від місця проживання та маршрутами респондентів.

Частота користування громадським транспортом залежить від рівня фінансового становища респондентів.

Метод збору емпіричних даних: інтерв'ю на підставі анкети.

Дизайн вибірки. Генеральну сукупність визначаємо як 2 млн. осіб, тобто з точки зору математичної статистики як нескінченну, оскільки ми не знаємо заздалегідь кількість тих мешканців Києва, які користуються послугами громадського транспорту. Проте наведене дозволяє обрахувати доречний обсяг вибірки.

Оскільки дані та результати дослідження передбачають провести аналіз гіпотези щодо залежності громадської думки від місця проживання респондента, то виникає необхідність розділити вибірку на частини, залежно від наявних 10 адміністративних районів Києва.

Відповідно отримуємо: $N = 4000$, $n = 400$ при $\Delta = 0,05$, $P = 0,954$.

Отже, для забезпечення рівня похибки репрезентативності 5 % при довірчій ймовірності 0,954, треба опитати не менш 400 респондентів у кожному з 10 районів Києва.

Респондентів обирають за квотним принципом відповідно до статево-вікової структури у кожному з районів Києва. Загальний масив даних буде сформовано, використовуючи процедуру зважування.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ПЛАН ДОСЛІДЖЕННЯ.

Етап підготовки до польового дослідження:

22.03.2019 – 10.04.2019

Етап польового дослідження:

14.04.2019 – 16.05.2019

Аналіз результатів дослідження і підготовка звіту: 19.05.2019 – 10.06.2019

Етап підготовки до польового дослідження

1. Складання програми соціологічного дослідження. (22.03.2019)
2. Складання проекту вибірки (24.03.2019)
3. Розробка інструкції для збирання первинних даних. (26.03.2019-29.03.2019)
4. Тиражування методичного інструментарію для проведення пробного дослідження (1.04.2019)
5. Проведення пробного дослідження (2.04.2019)
6. Аналіз даних і результатів пробного дослідження (5.04.2019-7.04.2019)
7. Внесення коректив у програму, методичні документи та інструкції щодо опитування відповідно до підсумків пробного дослідження (8.04.2019)

8. Тиражування методичного інструментарію для масового збирання даних (10.04.2019)

Етап польового дослідження

1. Узгодження організаційних питань (14.04.2019)
2. Інструктаж анкетерів (16.04.2019-20.04.2019)
3. Проведення польового дослідження (21.04.2019-04.05.2019)
4. Підготовка первинних даних до її опрацювання та обробка на комп'ютері. (05.05.2019)
5. Розробка інструкції для вибракування неправильно заповнених анкет (05.05.2019)
6. Розробка інструкції щодо кодування відкритих питань (07.05.2008)
7. Кодування відкритих питань (08.05.2019)
8. Обробка первинних даних. (12-16.05.2019)

Аналіз результатів дослідження і підготовка звіту

1. Аналіз результатів дослідження і підготовка попереднього звіту.(19-24.05.2019)
2. Науково-практичне обґрунтування попереднього звіту, висновків і рекомендацій за підсумками дослідження (26-27.05.2019)
3. Доопрацювання і затвердження остаточного звіту, висновків і рекомендацій за підсумками дослідження (28-30.05.2019)

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДОСЛІДЖЕННЯ

Анкета «ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ КИЄВА: ДУМКИ МЕШКАНЦІВ»

Доброго дня!

Студенти-соціологи Національного авіаційного університету, запрошують Вас взяти участь у соціологічному опитуванні, що стосується вивчення громадської думки мешканців Києва з приводу громадського транспорту. Анкета є анонімною, всі результати дослідження будуть представлені лише в узагальненому вигляді. Просимо Вас уважно ознайомитись з запитаннями і надати відповіді.

А1. Як часто Ви користуєтесь певним видом громадського транспорту? (ОДИН ВАРІАНТ ВІДПОВІДІ ПО КОЖНОМУ З ВИДІВ ТРАНСПОРТУ)

	1. Метро	2. Маршрутне таксі	3. Авто бус	4. Трамвай	5. Тролей бус	6. Міська електри чка	7. Фуніку лер
Щодня	5	5	5	5	5	5	5

2-3 рази на тиждень	4	4	4	4	4	4	4
1 раз на тиждень	3	3	3	3	3	3	3
2-3 рази в місяць	2	2	2	2	2	2	2
Менше 1 разу на місяць	1	1	1	1	1	1	1
Ніколи	0	0	0	0	0	0	0

A2. Якими критеріями Ви користуєтесь при виборі транспорту? ОЦІНІТЬ КОЖЕН З КРИТЕРІЇВ за шкалою від 1 до 5 (зовсім не важливо – 1.....2.....3.....4.....5 – дуже важливо)

8. Дешево	9. Комфортно	10. Швидко	11. Найзручніший маршрут	12. Єдино можливий маршрут

A3. Оцініть загальну якість обслуговування в кожному з видів громадського транспорту за шкалою від 1 до 5 (низька якість – 1.....2.....3.....4.....5 – висока якість)

13. Метро	14. Маршрутне таксі	15. Автобус	16. Трамвай	17. Тролейбус	18. Міська електричка	19. Фунікулер

A4. Оцініть якість обслуговування кожного виду громадського транспорту за окремими показниками за шкалою від 1 до 5 (низька якість – 1.....2.....3.....4.....5 – висока якість)

	20. Метро	21. Маршрутне таксі	22. Автобус	23. Трамвай	24. Тролейбус	25. Міська електричка
Інтервал руху транспорту						
	27.	28.	29.	30.	31.	32.

	Метро	Маршрутне таксі	Автобус	Трамвай	Тролейбус	Міська Електричка
Відстань між зупинками						
	34. Метро	35. Маршрутне таксі	36. Автобус	37. Трамвай	38. Тролейбус	39. Міська Електричка
Рівень комфорту пасажирів						
	41. Метро	42. Маршрутне таксі	43. Автобус	44. Трамвай	45. Тролейбус	46. Міська Електричка
Рівень безпеки пасажирів						
	48. Метро	49. Маршрутне таксі	50. Автобус	51. Трамвай	52. Тролейбус	53. Міська Електричка
Рівень культури водіїв						
	55. Метро	56. Маршрутне таксі	57. Автобус	58. Трамвай	59. Тролейбус	60. Міська Електричка
Санітарний стан салону						

	62. Метро	63. Маршрутне таксі	64. Авто бус	65. Трамвай	66. Тролей бус	67. Міська Електричка
Технічний стан транс Порту						

A5. Оцініть відповідність ціни за проїзд якості обслуговування у кожному з видів громадського транспорту за шкалою від 1 до 5 (низька якість, ціну треба знизити – 1.....2.....3.....4.....5 – висока якість, ціну можна підвищити)

69. Метро	70. Маршрутне таксі	71. Автобус	72. Трамвай
73. Тролейбус	74. Міська електричка	75. Фунікулер	

A6.

76.

Які у Вас є пропозиції по підвищенню якості надання послуг на громадському транспорті

(_____)

_____)

D1.

77.

Скільки повних років Вам виповнилось: _____ , тобто

- 1. (18-25); 2. (26-35); 3. (36-45); 4. (46-55); 5. (56-60); 6. (61-72); 7. (73 та більше).**

D2.

78.

Стать: 1. Чоловік. 2. Жінка.

D3.

79.

Скажіть будь ласка, яке із суджень найбільше відповідає фінансовому становищу Вашого домогосподарства (ОДИН ВАРІАНТ ВІДПОВІДІ):

<i>1. Нам не вистачає грошей навіть на їжу</i>
<i>2. Нам вистачає грошей на їжу, але купувати одяг чи взуття вже складно</i>
<i>3. Нам вистачає грошей на їжу, одяг, та ми можемо щось відкласти, але цього недостатньо для покупки таких речей, як , наприклад, холодильник</i>
<i>4. Ми можемо купувати деякі дорогі речі (як, наприклад, телевізор чи холодильник), але не можемо собі дозволити все , що забажаємо</i>
<i>5. Ми можемо дозволити собі все, що забажаємо</i>

D4.

80.

Вкажіть будь-ласка, у якому районі Ви постійно проживаєте (ОДИН ВАРІАНТ ВІДПОВІДІ). 1.Голосіївський; 2.Дарницький; 3.Деснянський; 4.Дніпровський; 5. Оболонський; 6.Подільський; 7.Печерський; 8.Святошинський; 9.Солом'янський; 10.Шевченківський

D5.

81.

Вкажіть будь-ласка, у який район(и) Ви зазвичай пересуваєтесь (на роботу, навчання тощо) громадським транспортом. (МОЖЛИВІ КІЛЬКА ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДІ) 1.Голосіївський; 2.Дарницький; 3.Деснянський; 4.Дніпровський; 5. Оболонський; 6.Подільський; 7.Печерський; 8.Святошинський; 9.Солом'янський; 10.Шевченківський

ДЯКУЄМО ЗА СПІВПРАЦЮ!

ІНСТРУКЦІЙНИЙ ЛИСТ АНКЕТЕРАМ

1. Наголошувати на відмінності «маршрутне таксі» та «автобус».
2. За необхідності уточнювати/змінювати «інтервал руху транспорту» на «кількість транспорту на маршруті».
3. За необхідності уточнювати/змінювати «відстань між зупинками» на «кількість зупинок на маршруті».
4. На зворотній стороні кожної анкети записати таке:
Прізвище та ініціали анкетера
Дата і час анкетування
Місце проведення анкетування
Відомості про перебіг анкетування
Труднощі, які виникли у інтерв'юера при анкетування
Труднощі, які виникли у респондента при анкетування

Приклади оформлення списку бібліографічних посилань
використаних джерел
(вимоги Вищої атестаційної комісії України)¹

Хар-ка джерела	Приклад оформлення
Книги: один автор	<ol style="list-style-type: none">1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. – Львів : Свічадо, 2006. – 307 с.2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. – К. : Ін-т математики, 2006. – 111 с.3. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. – Львів : Кальварія, 2005. – 196 с.
Два автори	<ol style="list-style-type: none">1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. – К. : Києво-Могилян. акад., 2005. – 397 с.2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. – К. : Прецедент, 2006. – 93 с.3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. – Львів : Растр-7, 2007. – 375 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none">1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. – Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. – XLIII, 265 с.
Чотири автори	<ol style="list-style-type: none">1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. – К. : НДІ «Укragропромпродуктивність», 2006. – 106 с.
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none">1. Психология менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Луцихина И. М. и др.]; под. ред. Г. С. Никифорова. – [3-е изд.]. Х. : Гуманитар. Центр, 2007. – 510 с.2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників Служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. – К. : Укр. інст. соц. дослідж., 2005. – 115 с.

¹ Вимоги Вищої атестаційної комісії України. URL:
https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=109

Без автора	1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. – К. : Грані-Т, 2007. – 119 с. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб. наук. праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. – Чернівці: Рута, 2007. – 310с.
Багатотомний Документ	1. Історія Національної академії наук України, 1941–1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. – К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007. – (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки – 2007. – 573 с. 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ «Леонорм-Стандарт», 2005. – (Серия «Нормативная база предприятия»). Т.1. – 2005. – 277 с. 3. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. – Х. : Право, 2002. – Т. 4: Косвенные налоги. – 2007. – 534 с.
Матеріали конференцій, з'їздів	1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників [«Молодь України і аграрна реформа»], (Харків, 11–13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучасва. – Х.: Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. – 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. – К. : ІСОА, 2002. – 147 с. 3. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій: зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. – Дніпропетровськ: Навч. кн., 1999. – 215 с.
Препринти	1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. – Х. ННЦ ХФТИ, 2006. – 19 с. – (Препринт / НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т» ; ХФТИ 2006-4). 2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. – Чернобыль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. – 7, [1] с. – (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).
Депоновані наукові праці	1. Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. – М., 2002. – 110 с. – Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432. 2. Разумовский, В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. – М., 2002. – 210 с. – Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.

Словники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. – Х. : Халімон, 2006. – 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. – К. : Європ. ун-т, 2007. – 57 с. 3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. – К. : Карпенко, 2007. – 219 с. 4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. – 2-ге вид., оновл. – К. : К.І.С., 2006. – 138 с.
Законодавчі та нормативні документи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. – Офіц. вид. – К. : Парлам. вид-во, 2006. – 207 с. – (Бібліотека офіційних видань). 2. Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. – К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. – 459 с. – (Нормативні директивні правові документи).
Стандарти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. [Чинний від 2006-01-01]. – К. : Держспоживстандарт України 2006. – IV, 231 с. – (Національний стандарт України).
Каталоги	<ol style="list-style-type: none"> 1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост.Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. – Львов : НТЦ «Леонорм-стандарт», 2006– . – (Серия «Нормативная база предприятия»). Т. 5. – 2007. – 264 с. Т. 6. – 2007. – 277 с. 2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. – Львів : Новий час, 2003. – 160 с. 3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. – [Суми : Унів. кн., 2003]. – 11 с.
Бібліографічні Показники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Куц О. С. Бібліографічний показник та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2007. – 74 с. 2. Систематизований показник матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997–2005 роки / [уклад. Кириєв Б. О., Потлань О. С.]. – Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. – 11 с. – (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. – К., 2005. – 276 с.

Авторферати Дисертацій	1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 «Технологія машинобудування» / І. Я. Новосад. – Тернопіль, 2007. – 20 с.
Авторські Свідоцтва	1. А. с. 1007970 СССР, МКИЗ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). – № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Патенти	1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК7 Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередаточное устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. – № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).
Статті із журналів та збірників, частина книги, періодичного видання	1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. – 2007. – № 6. – С. 15–18, 35–38. 2. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов – основа інтелектуалізації комп'ютерних технологій / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. – 2007. – № 1. – С. 39–61. 3. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2007. – № 1. – С. 25–29.
Рецензії	1. Кірсенко М. В. Позбуватися кон'юнктурних міркувань / М. В. Кірсенко // Україна – нові перспективи / Фонд Джорджа Ф. Кеннана. – Київ, 2005. – Вип. 1. – С. 134–136. – Рец. на кн.: Міжнародне публічне право / М. Антонович. – Київ, 2003. – 308 с. 2. Філологія XXI століття: теорія, практика, перспективи [Електронний ресурс] : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 24 квіт. 2015 р., Одеса / Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.", Каф. герман. та роман. мов. – Текст. дані (98 Мб). – Одеса, 2015. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Назва з етикетки диска.
Електронні ресурси: локальні	1. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура [Електронний ресурс] : навч. посіб. / М. В. Кордон. – Електрон. текст. дані (160 МБ). – Київ : Видавн.-книготорг. компанія "Центр навч. літ.", 2012. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – (Серія "Електронні видання". Культурологія та релігієзнавство). – Назва з етикетки диска.

Електронні ресурси: віддалені	<p>1. Світлична Є. І. Латинська мова : підручник / Є. І. Світлична, І. О. Толок ; М-во охорони здоров'я України, Нац. фарм. акад. України. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 440 с. – Електрон. аналог друк. вид.: режим доступу: http://culonline.com.ua (дата звернення 18.09.2012 р). – Назва з екрана.</p> <p>2. Journal of Multidisciplinary Engineering Science and Technology [Electronic resource]. – 2015. – № 10, Vol. 2. – Access mode: http://www.jmest.org/vol-2-issue-10-october-2015/ (last access: 17.03.16). – Title from the screen.</p> <p>3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. «Крим-2003») [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник – 2003. – № 4. – С. 43. – Режим доступу до журн. : http://www.nbuv.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm (дата звернення 18.09.2012 р). – Назва з екрана.</p>
-------------------------------	--

Навчальне видання

**Методичні рекомендації для написання
кваліфікаційної (дипломної) роботи**
для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальності 052 «Політологія»

Укладачі

ХОМЕРІКІ Олена Андріївна
ПРОКОПЧУК Ірина Іванівна
ГЛАДКИХ Валентин Валерієвич
ГРИЩЕНКО Неля Іванівна

Редактор

Технічний редактор
Комп'ютерна верстка